

סגנית הנשיא:

רותם קודלר עיאש

“המסקנה היחידה המתחייבת הינה

” כי היחסים בין המנוח למבקשת זרועים בסימני שאלה רבים.”

40779-05-22
8.12.2025

ת"ע
בית משפט לענייני משפחה באר שבע

בפני סגנית הנשיא:
רותם קודלר עיאש

- נגד -

הנתבעת:
האפוטרופוס הכללי במחוז דרום
עו"ד חנית מרירס

התובעת:
פלונית
עו"ד נוני חסון

פסק דין

ענייניו של פסק הדין, הכרעה בהתנגדות לבקשה לצו קיום צוואה, ביחס לצוואה שערך המנוח ביום 25.11.2018 בפני עדים. המנוח הלך לעולמו ביום 28.8.2021 כשהוא ערירי ללא כל קרוב משפחה והמבקשת שהיתה מטפלת בשכר של המנוח, היא הזוכה היחידה עפ"י הצוואה.

1. תמצית העובדות והרקע להליך

א. המנוח יליד 1938 היה אלמן, ערירי, ללא ילדים וללא עורף משפחתי. בן 80 בעת עריכת הצוואה ובן 83 שנים, בעת פטירתו.

ב. המבקשת הגישה ביום 12.9.2021 בקשה לצו קיום צוואה, ביחס לצוואת המנוח, תוך שהיא מציינת כי הקרבה שלה למנוח היא כ"ידידת נפש – מטפלת".

ג. לבקשתה צורפו תעודת הפטירה, צוואת המנוח וכן תצהיר המבקשת. כמו כן, צורף תצהיר עורכת הדין מ.ק.ח., אשר בפניה נערכה הצוואה.

ד. ביום 20.3.2022, ניתנה החלטת כב' הרשם לענייני ירושה, צבי קויש ובמסגרתה הועברה הבקשה וההתנגדות לטיפול ביהמ"ש. צוין בהחלטה כי ב"כ היועמ"ש ראתה לנכון להתערב בבקשה.

א. טיעוני ב"כ היועמ"ש (המתנגדת)

א. בתגובת ב"כ היועמ"ש, צוין כי על פי האמור בצוואה, המבקשת היתה המטפלת של המנוח. ב"כ היועמ"ש מפנה לכך שעסקינן בצוואה מיום 25.11.2018, כאשר הזוכה על פי הצוואה מגדירה עצמה כחברה קרובה של המנוח, תוך שהיא מצהירה כי הקשר בינה לבין המנוח נוצר כאשר הסכימה לעבוד כעובדת ניקיון ומבשלת בביתו.

ב. ב"כ יועמ"ש מציינת כי ביום 19.3.2020 מונתה הזוכה על פי הצוואה כאפוטרופוס למנוח, תוך שמציינת כי לתסקיר שהוגש לבית המשפט, במסגרת הבקשה למינוי אפוטרופוס, צורפה חוות דעת רפואית ובה נטען כי "על רקע פגיעה ניכרת בשיפוט ותובנה למצב המטופל, אינו מסוגל לקבל החלטות שקולות לגבי מצבו הגופני בעיקר וגם מצב רכושו".

ג. ב"כ היועמ"ש מציינת כי נוכח הסמיכות בין מועד עריכת הצוואה למועד עריכת חוות הדעת לטובת הליך מינוי האפוטרופוס, קיים ספק לגבי כשירותו של המנוח בעת עריכת הצוואה, וספק אם הצוואה נערכה על פי רצונו החופשי והחלטתו.

ד. עוד מציינת ב"כ היועמ"ש כי בתסקיר שנערך במסגרת הבקשה למינוי אפוטרופוס, צוין כי ביום 24.2.2019, אושפז המנוח בבית החולים הפסיכיאטרי, עקב ירידה במצבו המנטלי הקשה, והתנגדות לנטילת תרופות. עוד צוין כי לתסקיר צורפה תעודת רופא, שנערכה ביום 3.3.2019 (3 חודשים לאחר עריכת הצוואה) ובמסגרתה נקבע: "לא ניתן לבצע בדיקה קוגניטיבית פורמלית, אך לפי תמונתו הקלינית מביע הפרעות קשות בריכוז בדיכאון לצרכים שונים קריטריונים של שטיון, לפי תוכן הבדיקה סביר להניח ש-MMSCE נמוך מאוד שמשקף מצב שטיון עמוק. לציין פגיעה ניכרת בשיפוט, על רקע הנסיגה הקוגניטיבית, גם פגיעה בתובנה למצבו".

ה. ב"כ היועמ"ש מציינת כי מתצהיר המבקשת עולה כי החלה לעבוד אצל המנוח בשנת 2017, וכי מעיון בהליכים שהתנהלו במסגרת תיק מינוי האפוטרופוס על המנוח אף עולה כי המבקשת משכה כספים מחשבון הבנק של המנוח. עוד צוין כי בשים לב לגילו ומצבו הרפואי של המנוח, הוא היה תלוי בעזרתה של המבקשת, שהיתה היחידה שטיפלה בו, היתה אחראית על משק הבית, משכה עבורו כספים והעניקה לו סיוע. ב"כ היועמ"ש מפנה לכך שסעיפים 4 ו-7 לצוואת המנוח מחזקים את הרושם בדבר תלותו של המנוח במבקשת.

ו. ב"כ היועמ"ש טוענת כי הן בשל מצבו הקוגניטיבי של המנוח והן בשל השפעה בלתי הוגנת של המבקשת (זוכה על פי הצוואה), היא מתנגדת למתן צו קיום צוואה ועותרת למינוי מומחה רפואי לבחינת כשירותו של המנוח בעת עריכת הצוואה.

א. טיעוני המבקשת

ה.

בקדם המשפט הראשון מיום 2.10.2022, טען ב"כ המבקשת כי הצוואה נערכה בפני עורכת דין שדוברת את שפתו של המנוח, רוסית ועברית. ב"כ המבקשת ציין כי המנוח לא הגיע לעורכת הדין שערכה את הצוואה לצורך עריכת צוואה, אלא כדי להגיש

בקשה לצו ירושה בענין אשתו. כן הוא טען כי לאחר מכן עורכת הדין שוחחה איתו על צוואה, ולאחר שבוע, נפגשו לצורך עריכת הצוואה.

ב"כ המבקשת טען באותו קדם משפט גם כי בשנת 2019, במועד בו טיפל המנוח בצו הירושה של אשתו, ובגריעת שמה של אשתו מחשבון הבנק, היה המנוח לטענתו, אדם פעיל ולא אדם משותק, וכי אם היה עולה ספק לפני, יכול שלא היו מחתימים אותו על המסמכים.

א. ב"כ המבקשת אף מציין כי ביום 30.1.2019 הגיע המנוח יחד עם המבקשת על מנת להפקיד בחשבון הבנק יפוי כח לטובת המבקשת, וכי כשרותו נבדקה עקב חשש מנהלת הבנק והפרוצדורה אושרה.

ב.ב"כ המבקשת טען כי לא הוצגה שום ראיה לכך שהמנוח לא היה כשיר בעת עריכת הצוואה וכי מי מחבריו סיפר לב"כ המבקשת כי חודשיים לפני שנשדד והותקף, ביקרו אצלו בבאר שבע והלכו איתו למסעדה.

ג.ב"כ המבקשת טוען כי המבקשת היתה עובדת ניקיון ולא היתה מצדה כל השפעה בלתי הוגנת. עוד צוין על ידו כי המבקשת היתה מביאה למנוח אוכל בחינם בשבתות שכן ריחמה עליו כי היה בן אדם בודד.

ד. עוד עלה בקדם המשפט, כי המבקשת טוענת שהמנוח ביקש ממנה לעבור לגור אצלו, לאחר שסיפרה לו שהיא לא יכולה להציע לו לעבור לגור אצלה שכן יש לה בית מוזנח וזה לא מכבד אותו. ובתגובה לכך טען ב"כ המבקשת כי המנוח אמר למבקשת שתשפץ את ביתה ותקציב לו חדר ולצורך כך, היא יכולה להשתמש בכספו וכך היא עשתה.

ה.ב"כ המבקשת תיאר (ר' פרוטוקול הדיון מיום 2.10.2022, עמ' 2) כי המבקשת השתמשה בכסף של המנוח, שיפצה את ביתה הקצתה לו חדר ורק בחדר שלו, השקיעה 30,000 ש"ח תוך שהיא מתקינה גם מצלמות, טלוויזיה ומיטה.

ו. המבקשת טוענת כי תוך כדי ניהול ההליכים, התקשרו אליה ואמרו לה שהיא לא יכולה להתמנות כאפוטרופוס על המנוח ועל כן לא יכלה להביא אותו לביתה.

ז.ב"כ המבקשת לא מפרט מדוע לא יכלה לפתע המבקשת להתמנות כאפוטרופוס על המנוח.

א. בקדם המשפט חזרה וטענה ב"כ היועמ"ש כי הצוואה נערכה בסוף נובמבר 2018, המנוח התאשפז בתחילת פברואר 2019, כאשר על פי תעודת רופא מיום 6.3.2019 הצטבר מידע על שטיון עמוק. ב"כ המבקשת ציין גם כי המנוח עבר תקיפה בפברואר 2019.

ב.נוכח סמיכות האירועים ועל מנת שמצבו הרפואי של המנוח יהיה בפני ביהמ"ש, ניתן צו לקופת חולים כללית ובית החולים סרוקה בבאר שבע, להגיש לתיק ביהמ"ש את כל המסמכים הרפואיים והרשומות הרפואיות הנוגעות למנוח, כאשר בית המשפט הורה כי המסמכים יועברו לעיון בית המשפט בלבד ורק לאחר עיון, תבחן אפשרות מתן זכות עיון גם לצדדים.

א. המבקשת מסכמת וטוענת כי משנת 2016 או 2017, עבדה בדירתו של המנוח, במהלך שעות הבוקר בניקיון ובבישול ובין הצדדים נרקמה ידידות, כאשר המנוח לטענתה אהב אותה וראה בה כבת שלא היתה לו והיא מצדה אהבה את המנוח, דאגה לו וסייעה לו ככל שיכלה.

ב. המבקשת מדגישה כי המנוח היה אדם משכיל מאוד, עבד שנים רבות באוניברסיטה.

ג. המבקשת מדגישה כי המנוח היה עצמאי ויצא לקניות, לבנק ולסידורים בכוחות עצמו, כאשר הוא משתמש בשירותי מוניות.

ד. המבקשת טוענת כי ככל שהמתנגדת, ב"כ היועמ"ש טוענת כי המנוח לא היה כשיר לחתום על הצוואה, הרי שנטל ההוכחה לאי כשירות המנוח מוטל עליה.

ה. המבקשת מדגישה כי התנגדה למינוי מומחה רפואי, שכן לא היה כל ממצא רפואי שיעיד שהמנוח לא היה כשיר לערוך צוואה במועד עריכת צוואתו. עוד היא טוענת כי גם ביהמ"ש הביע תמיכה בענין זה ומפנה בסיכומיה להחלטת בית המשפט מיום 7.12.2023, שם ציין בית המשפט כי בכל הכבוד לעדויות עורכת הדין שערכה את הצוואה וחקירת מנהל סניף הבנק שערכה את הבירור ביחס לתהליך עדכון יפוי כל מבקשת בחשבון הבנק של המנוח, אזי העדויות יוכלו להתברר רק לאחר שתונח בפני ביהמ"ש חוות דעת רפואית.

ו. ב"כ המבקשת טוען כי היה על מדינת ישראל שמתנגדת לצוואה, לממן את המומחה ולא על מרשתו.

ז. בסיכומיה טוענת המבקשת כי עו"ד מ.ק.ח שבפניה נערכה הצוואה, הינה עורכת דין מנוסה מאוד בעריכת צוואות וכי היא העידה כי המנוח היה צלול לחלוטין בעת שהופיע בפניה, מסר לה פרטים בענין דירתו ומספר חשבון הבנק שלו.

ח. ב"כ המבקשת טוען כי יש להתייחס לעדות עו"ד מ.ק.ח כי אם היתה חשה בבעיה כלשהי עם המנוח, ספק אם היתה עורכת את הצוואה.

ט. ב"כ המבקשת מדגיש כי עו"ד מ.ק.ח העידה מזיכרונה אודות המנוח וציינה כי הוא היה אדם משכיל, בולט ואדם מיוחד.

י. ב"כ המבקשת מדגיש כי בהמשך לעדותה של עו"ד מ.ק.ח והגם שלא הביאה איתה לחקירתה את התרשומת בענין עריכת הצוואה, הרי שלאחר מכן על פי הוראת ביהמ"ש מצאה את התרשומת שנערכה ביום 5.11.2018, והגישה את העתקה לתיק בית המשפט.

יא. ב"כ המבקשת טוען כי התרשומת שהוגשה מטעמה של עו"ד מ.ק.ח, תואמת את עדותה, כפי שהובאה בבית המשפט.

יב. בתרשומת, כך מציין ב"כ המבקשת, מצוין כי המנוח סיפר לעו"ד מ.ק.ח כי אין לו קרובי משפחה בכלל, וכי המבקשת היא כמו הבת שלו ולה הוא משאיר הכל.

יג. בתרשומת צוין כי המנוח צלול, מפוקס ועצוב מאוד.

יד. ב"כ המבקשת מדגיש כי הן המנוח והן המבקשת לא הכירו את עו"ד מ.ק.ח ולאחר שהוא התבקש בבנק להוציא צו ירושה לאשתו המנוחה, כך שיוכל לגרוע אותה מחשבון הבנק, חיפש באמצעות המבקשת עורך דין שיטפל בבקשה לצו ירושה וכך נוצר הקשר עם עו"ד מ.ק.ח.

טו. בכל הנוגע לטענה להשפעה בלתי הוגנת צוין כי עולה מעדותה של עו"ד מ.ק.ח כי היא היתה זו שהציעה לו לעשות צוואה, הנושא לא עלה מיוזמתו, שכן הוא הגיע על מנת להסדיר צו ירושה לאשתו המנוחה. בכך יש לטענת המבקשת כדי להוכיח שלא היתה כל השפעה בלתי הוגנת, שכן צוואה כלל לא היתה על הפרק.

טז. ב"כ המבקשת מתייחס לטענת ב"כ היועמ"ש כי המבקשת משכה כספים מחשבון המנוח ללא הרשאה, אך טוען כי כלל הכספים נמשכו בהרשאה מלאה של המנוח ולא הוצגה כל ראיה לסתור טענה זו.

יז. ב"כ המבקשת טוען כי אומנם על פי הפסיקה יורש המושך כספים ללא הרשאה, עליו להשיב את מה שמשך ללא הרשאה לעיזבון, אך הוא אינו פסול מלרשת.

יח. ב"כ המבקשת מבהיר כי אף אם המבקשת היתה מושכת כספים ללא הרשאה, לכל היותר היה מקום להורות לה להשיב את הכספים לעיזבון, אך מאחר והיא היורשת הבלעדית, אזי ממילא הכספים היו חוזרים אליה.

יט. ב"כ המבקשת טוען כי עולה מחקירתה כי היא "אישה פשוטה", אשר ליוותה את המנוח בעבודות בישול וניקיון.

כ. המבקשת מדגישה כי היא לא היתה המטפלת של המנוח, שכן הוא היה עצמאי. רק כשיכלה היתה נוסעת איתו לקניות וכשלא היתה פנויה הוא היה נוסע עצמאית במונית.

כא. המבקשת בעדותה מדגישה כי זו היתה ההתנהלות עד למועד שבו הותקף המנוח בלילה של 12.2.2019, אז אושפז ועבר לבית החולים הפסיכיאטרי.

כב. ב"כ המבקשת טוען בסיכומיו כי המבקשת אהבה באמת את המנוח, דאגה לו וביקשה לקחת אותו לגור אצלה כפי שביקש. עוד הוא טען כי אם המבקשת היתה סבורה כי עשתה דברים פסולים לא היתה פונה לבית המשפט להתמנות כאפוטרופוס של המנוח.

כג. המבקשת טוענת כי אם במועד הפקדת הצוואה של המנוח אצל הרשם לענייני ירושה, היתה מזכירת הרשם מתרשמת כי מדובר באדם שאינו שפוי מנטלית, היתה התייחסות מצידה לכך, דבר שלא קרה.

כד. ב"כ המבקשת מדגיש כי ביום 30.1.2019, חודשיים לאחר עריכת הצוואה, ניגש המנוח לבנק עם המבקשת, על מנת לתת לה יפוי כח בחשבוננו. מאחר והוא מבוגר, הפקידה היתה זהירה והפנתה אותו למנהל על מנת שתבחן כשירות הפעולה.

כה. ב"כ המבקשת מדגיש כי עד למועד שבו הותקף ונשדד המנוח ביום 12.2.2019 היה המנוח כשיר לחלוטין וכי ההתדרדרות החלה לאחר התקיפה.

כו. ב"כ המבקשת מתייחס לרשומות רפואיות מבית חולים סורוקה, לפיהן ביום 30.10.2018 המנוח אושפז עקב ניסיון התאבדות ושחרר למחרת היום וטוען כי הוות דעת רפואית בענין המנוח נערכה על סמך התרשמות הפסיכיאטר מהמנוח באותה שיחה אך לא נעשו למנוח כל בדיקות רפואיות או מבחנים, כדי לבחון באופן מדעי האם הוא שפוי או לא וממילא המנוח שוחרר לביתו. ב"כ המבקשת מדגיש כי אין כל ממצא רפואי המצביע על "חוסר שפיות".

כז. ב"כ המבקשת טוען כי הרשומות הרפואיות מחודש פברואר 2019 אינן רלוונטיות, שכן הן מאוחרות למועד עריכת הצוואה וכי יומיים לאחר שחרורו מבית החולים, ביום 2.11.2018 נפגש עם רופא המשפחה שכתב שמצבו הכללי טוב, ללא חוסר נוירולוגי פוקאלי, לא פסיכוטי.

כח. ב"כ המבקשת מבקש לדחות את ההתנגדות ולתת צו לקיום צוואת המנוח מחודש נובמבר 2025.

ד. תמצית סיכומי ב"כ היועמ"ש

א. ב"כ היועמ"ש טוענת כי יש להורות על בטלות הצוואה, שכן הצוואה נערכה בשעה שהמצווה לא ידע להבחין בטיבה של צוואה.

ב. נטען כי הצוואה נערכה תחת השפעה בלתי הוגנת וכן נטען כי היתה מעורבות בעריכת הצוואה, באופן שהיא בטלה.

ג. ב"כ היועמ"ש מביעה בסיכומיה תמיהה על התייחסות המבקשת לאפשרות של מומחה רפואי וטוענת כי היתה זו המבקשת שהתנגדה למינוי מומחה רפואי וסירבה לכך, לפיכך לא ברורה טענתה כי היתה זו חובת המדינה להציג חוות דעת רפואית.

ד. ב"כ היועמ"ש מדגישה כי על פי הוראות התקנות, בעל דין לא יגיש חוות דעת של מומחה מטעמו, אלא לאחר שבית המשפט בחן אם לתת החלטה בענין זה.

ה. ב"כ היועמ"ש מדגישה בסיכומיה כי אומנם ביחס לצוואה תקינה, יוטל נטל השכנוע על המתנגד לקיימה. יחד עם זאת, כאשר יש חזקת יחסי תלות, אזי נטל הבאת הראיה מועבר לזוכה על פי הצוואה. ב"כ היועמ"ש מפנה לפסיקה בענין זה.

ו. ב"כ היועמ"ש מציינת בסיכומיה כי ביום 12.2.2019, הגיע המנוח למיון בית חולים סורוקה ושם צוין בחוות דעת רפואית "מוכר למערכת הפסיכיאטרית כלוקה בדמנציה תת קורטיקלית והפרעה דלוזיונלית". בנוסף נכתב "בבדיקתו היום ממצאים דומים לבדיקות הקודמות – ירידה קוגניטיבית, הפרעה בהליך החשיבה, ומערכת דלוזיונלית עניפה".

ז. ב"כ היועמ"ש מציינת כי ביום 24.2.2019 כחודשיים לאחר עריכת הצוואה, הועבר המנוח לבית החולים לבריאות הנפש.

ח. ב"כ היועמ"ש מציינת בסיכומיה כי ביום 23.5.2019 הוגשה בעניינו של המנוח בקשה לצו מינוי אפוטרופוס, וכי בתעודת רופא שהוגשה במסגרת ההליך, צוין כי התמונה הקלינית מציינת הפרעות קשות בריכוז, זיכרון לטווחים שונים, קריטריונים של שיטיון ולפי תוכן הבדיקה, סביר להניח ש MMSE נמוך מאוד שמשקף מצב שיטיון עמוק.

ט. ב"כ היועמ"ש מציינת כי הן בבקשתה והן במסמכים רפואיים השונים בעניינו של המנוח, המבקשת מציינת את עצמה כמטפלת של המנוח. בא כח היועמ"ש מפנה למספר דוגמאות מהמסמכים הרפואיים (סעיף 6 לסיכומים).

י. ב"כ היועמ"ש מתארת מנקודת מבטה את נסיבות עריכת הצוואה ומציינת כי באחת מהפעמים שהלכה המבקשת עם המנוח לבנק למשך כספים, אף עוררה את חשדם של עובדי הבנק וזוהי הפעם הראשונה, 3 שנים ממועד פטירת רעייתו של המנוח שהבנק דרש צו ירושה בעניינה. בהמשך לכך, לבקשת המנוח יצרה המבקשת קשר עם עורכת הדין מ.ק.ח, כאשר המבקשת ליוותה את המנוח לכל הפגישות, סייעה לו בשיבה ואף נוכחה בפגישה הראשונה בינו ובין עורכת הדין מ.ק.ח.

יא. ב"כ היועמ"ש טוענת כי יש סתירה בין עדותה של עו"ד מ.ק.ח לעדותה של המבקשת. ב"כ היועמ"ש טוענת כי בעוד שעו"ד מ.ק.ח טענה שהמבקשת לא היתה נוכחת בשיחות עם המנוח, אזי המבקשת העידה שהיתה נוכחת בשיחה ואף תארה את תוכן השיחה בין המנוח לעו"ד מ.ק.ח, בהתאם לדבריה של עו"ד מ.ק.ח (עמ' 7 לפרוטוקול הדיון מיום 27.1.2025).

יב. עוד ב"כ היועמ"ש מפנה לכך שמתרשמת שצרפה עו"ד מ.ק.ח לאחר חקירתה, עולה כי ביום 5.11.2018, היא מציינת בתרשומת כי עסקינן במנוח שהגיע להסדר צו ירושה לעיזבון רעייתו, לאחר אשפוז וניסיון אובדני וחותרם לראשונה על יפוי כח בענין זה.

יג. ב"כ היועמ"ש מפקפקת באמינותה של המבקשת, מציינת כי המבקשת ניסתה להציג מצג לפיו הכרותה עם המנוח היתה שנים קודם לעריכת הצוואה, אך מבהירה כי בפועל הכירה את המנוח

רק בשנת 2018, כאשר כבר בחודש ינואר 2019 חתם המנוח על יפוי כח לטובת המבקשת בחשבון הבנק שלו.

יד. מספר חודשים לאחר מכן, הגישה המבקשת בקשה למינוי כאפוטרופוס לכלל ענייני המנוח, כאשר בתסקיר שערכה עו"ס לסדרי דין צוין כי המבקשת טענה בפניה בחודש מאי 2019 כי למנוח חשבון בנק בבנק דיסקונט, כאשר לאף אחד אין גישה לחשבון זה, וכי בהמשך לשיחה עם המבקשת העו"ס כתבה כי לא ברור האם קיימת צוואה של המנוח. כל זאת, כאשר יוזכר כי כבר בשנת 2018 נערכה צוואה בידיעת המבקשת וכי כבר בחודש ינואר 2019 חתם המנוח על יפוי כח לטובת המבקשת בחשבון הבנק שלו.

טו. עוד מפנה ב"כ היועמ"ש לכך שבתרשומת שצרפה עו"ד מ.ק.ח ביחס לעריכת הצוואה, צוין "פלונית חזרה וסוכם שאתקשר כאשר הצוואה תהיה מוכנה".

טז. ב"כ היועמ"ש מפנה לכך שלמנוח מונה ע"י ביהמ"ש בהליך של בקשה למינוי אפוטרופוס, אפוטרופוס לדין וכי מעמדתו התברר שמרגע היכרות המנוח עם המבקשת, החלו משיכות כספים בהיקפים עצומים המגיעות לסכומים חודשיים של 47,000 ₪ לחודש, לרבות חיובי כרטיסי אשראי חריגים.

יז. ב"כ היועמ"ש מציינת כי המבקשת טוענת שהמשיכות הנ"ל בוצעו לצורך רכישת מוצרים ושיפוץ ביתה, לטובת העברת המנוח לביתה. יחד עם זאת, לטענת ב"כ היועמ"ש, לא הוצגו מסמכים לתמיכה בטענה זו, ולא נמצא כל אזכור לבקשת המנוח לעבור לבית המבקשת בתיק הרפואי של המנוח.

יח. עוד מפנה ב"כ היועמ"ש לכך שבמהלך האשפוז של המנוח בבית החולים סורוקה, לאחר עריכת הצוואה, דיווחה עו"ס בית החולים לעו"ס לסדרי דין על חשד לניצול כלכלי של חסר ישע מצד המבקשת. דיווח זה נערך לאחר שהעו"ס שמעה את המבקשת מספרת שהיא יורשת יחידה בצוואה שערך המנוח וסוכם בין שתי העו"סיות כי במידה ולקראת סיום האשפוז יוחלט כי המנוח לא כשיר לנהל ענייניו, העו"ס תעביר דיווח לרווחה, וכך עשתה.

יט. ב"כ היועמ"ש מדגישה כי בחקירתה של המבקשת עלה כי היא החזיקה באופן בלעדי בכרטיסי האשראי של המנוח.

כ. עוד מדגישה ב"כ היועמ"ש כי לאחר שבוטל המינוי של המבקשת כאפוטרופה זמנית למנוח, החל המרכז הישראלי לאפוטרופוסות לפעול ולהבטיח את צרכי המנוח. בהתאם לדיווח שהתקבל מהעו"ס במרכז לבריאות הנפש, עולה כי המנוח הגיע למחלקה ביום 24.2.2019 ללא ביגוד או ציוד אישי וכך גם לאורך כל שהותו, עד למינוי המרכז הישראלי לאפוטרופוסות.

כא. ב"כ היועמ"ש מפנה לכך כי בעמדת האפוטרופוס לדין ונוכח חששות לניצול המנוח, האפוטרופוס לדין ביקש להורות על רישום הערה בתיק הירושה, ולפיה כל בקשה עתידית למתן צו קיום צוואה / צו ירושה תועבר לבחינת בית משפט נכבד זה.

כב. ב"כ היועמ"ש בסיכומיה מתייחסת למצבו הרפואי של המנוח ומבהירה כי גם טרם מועד עריכת הצוואה הוגדר המנוח חולה בדמנציה סובקורטיקלית ובאבחנות נוספות של מחלות נפש.

כג. ב"כ היועמ"ש מדגישה כי המנוח אושפז טרם עריכת הצוואה פעמיים בבית החולים סרוקה, הן בסוף חודש אוקטובר 2018 והן בתחילת חודש נובמבר 2018, כאשר מצבו מוגדר "בלבולי אקוטי".

כד. ב"כ היועמ"ש מפנה לכך שבחוות דעת פסיכיאטריות, בעודו מאושפז במחלקה הפסיכיאטרית בחודש פברואר 2019 ובחודש מרץ 2019, נקבע כי המנוח לוקה בשיטיון בשלב מתקדם ואינו מסוגל לקבל החלטות שקולות לגבי מצבו.

כה. ב"כ היועמ"ש מסכמת וטוענת כי המנוח עשה את כל פעולותיו בנוכחות המבקשת, דבר שמצביע על חוסר עצמאותו כאשר המבקשת היתה צמודה אליו, שלטה באופן מלא על חשבון הבנק שלו, החזיקה בכרטיסי הבנק שלו, היתה היחידה שליוותה אותו, בישלה לו ניקתה לו ולטענתה רכשה לו מוצרים.

כו. ב"כ היועמ"ש טוענת כי המנוח פיתח יחסי תלות עם המבקשת, לא היה בקשר עם אחרים מלבד המבקשת וכן למבקשת היתה מעורבות רבה מאוד ואף מלאה בעריכת הצוואה.

כז. ב"כ היועמ"ש טוענת כי יש להתייחס לסעיף 26 לחוק הקובע שצוואה שנעשתה בשעה שהמצווה לא ידע להבחין בטיבה של הצוואה, בטלה.

כח. ב"כ היועמ"ש מבקשת כי בית המשפט יקבע כי המנוח לא הבין את טיבה של הצוואה, היה נתון להשפעה בלתי הוגנת וכי הצוואה נכתבה במעורבות המבקשת.

כט. ב"כ היועמ"ש טוענת כי נוכח המידע מתיק האפוטרופסות שהתנהל בעניינו של המנוח ויתר המסמכים הרפואיים והסוציאליים, הרי שהנטל להוכיח את כשירות המנוח היה מוטל על המבקשת והיא לא עמדה בנטל זה.

ל. ב"כ היועמ"ש מבקשת לקבל את ההתנגדות ולא להיעתר לבקשה לצו קיום צוואה.

דין והכרעה

נטל ההוכחה

ה. ראשיתאיתייחס לסוגיה של נטל ההוכחה ואבהיר כי נוכח יחסי התלות בין המצווה לזוכה גם עפ"י האמורבצוואה שאותה מבקשים לקיים, אזי נטל ההוכחה בענייננו מוטל לפתחה של המבקשת ולא של המתנגדת.

ו. לא יכולה להיות מחלוקת, כי בין אם האמור בצוואה בדבר יחסי הצדדים כמטפלת-מטופל נכונים, ובין אם האמור בכתבי טענות המבקשת בדבר היותם ידידים, קרובים שידידותם החלה עקב עבודות ניקיון ושירות שנתנה המבקשת למנוח, אזי בכל מקרה היו ביניהם יחסי מטפלת-מטופל. גם לגישה של המבקשת, היה המנוח נעזר בה בכל דבר וענין.

ז. מצאתי כי יחסי התלות היו מובהקים ובמיוחד נכונים הדברים נוכח מה שמתארת המבקשת בעצמה בענין יחסי הצדדים ונוכח האמור בשלל המסמכים הרפואיים בענין מצבו הקוגניטיבי והנפשי של המנוח.

ח. בלתי סביר לקבל את עמדת המבקשת כי יש להתייחס ליחסי הצדדים כיחסי קרבה בלא תלות, תוך התעלמות מהעובדה שההכרות בין הצדדים היתה קצרה מאד טרם נערכה הצוואה וכי המנוח הפך בתקופה הרלוונטית באופן מהיר מאד, מהיר באופן חריג, לאדם שתלוי לכל דבר וענין במבקשת. המבקשת הפכה כמעט בין רגע לאשת אמונו, קיבלה יפוי כח בחשבון הבנק שלו, הפכה להיות זוכה בצוואתו ומשכה סכומי עתק מחשבון הבנק שלו, לטענתה בהסכמתו ובידיעתו המלאה. המבקשת לא הציגה כל הסבר אמיתי לתהליך בניית מערכת היחסים מעבר לעובדה הפשוטה שהמנוח היה בעת הרלוונטית קשיש, ערירי, נעדר שיקול דעת ויכולת שיפוט, במצב דמנטי מתקדם, מתמודד עם מחלות שונות לרבות מחלות נפש ושרוי בצער עמוק על פטירתה של רעייתו, האדם היחיד והמרכזי בחייו עד לפטירתה.

טענת המבקשת כי המנוח היה במצב תקין לחלוטין, עצמאי המטפל בענייניו ועל כן צוואתו תקינה ונטל ההוכחה מונח לפתחה של המתנגדת לצוואה, נמצאה כטענה חסרת בסיס ולא נתמכת בכל ראיה.

י. מצבו הרפואי של המנוח, שנים קודם להכרות המבקשת והמנוח ולאחר היכרותם, מתועד במאות מסמכים רפואיים ומבהיר מעל לכל ספק, כי היה מדובר באדם חסר ישע, עם פגיעה משמעותית בכושר השיפוט, סובל מדלוזיות, דיכאון, לאחר נסיון אובדני אחד, לפחות שמוכר למערכת, ותהליך התפתחות דמנציה משמעותי. יובהר כי גם טענת המבקשת כי המנוח ראה בה כבתו נבחנה על רקע דיווחים סותרים מטעמה. מחד ביקשה לשכנע במסגרת טיעוניה וסיכומיה, כי המנוח התייחס אליה כבתו ומאידך במסמכים הרפואיים עולה תמונה אחרת, מורכבת ומטרידה.

יא. כך עולה מעיון בסיכום רפואי מיום 13.2.2019 בבי"ח סורוקה כי המבקשת עצמה דיווחה לצוות הרפואי כי המנוח "אחת לחודש מחליף מנעול בביתו כי חושד שיגיעו לשדוד אותו", מציינת בעצמה כי מחשבתו משתנה "אחת לחודש" וכמו"כ, בניגוד לטענתה כי היו ידידי נפש קרובים והוא ראה בה כבת, הרי שבזמן אמת דיווחה לצוות הרפואי כי הוא אמר לה שהוא רוצה לראות אותה עירומה ואף הציע לה להתחתן איתו.

(ר' עמ' 76 לתיקית מוצגי ב"כ היועמ"ש).

יב. המסקנה היחידה המתחייבת הינה כי היחסים בין המנוח למבקשת זרועים בסימני שאלה רבים. לא יכולה להיות מחלוקת כי המסמכים הרפואיים מלמדים, כי המנוח היה כבר בעת היכרותו עם המבקשת וקודם לכן, דמנטי, בעל מחשבות רדיפה, דלוזיות, דכאון ועצב עמוקים ומצבו הרפואי לא מותר מקום לספק בדבר העדר יכולתו לשיפוט תקין בענין מערכת היחסים והבנת מקומה של המבקשת שהיתה המטפלת/מנקה, בחייו ובביתו.

המבקשת שהגיעה לבצע פעולות ניקיון בבית המנוח הפכה להיות המוציאה והמביאה, השולטת הבלעדית בכל רכושו ובמצב דברים כזה, בהיותו (עפ"י המסמכים הרפואיים) חסר ישע, הרי שהפך תלוי במבקשת כמעט בכל תחומי החיים. במיוחד הדברים אמורים כאשר עולה מהראיות שהוצגו כי אין שחר לטענת המבקשת כי המנוח היה עצמאי וכשיר לקבל החלטות ועולה כאמור כי גם היא דיווחה לצוות הרפואי דיווחים ברוח זו, בזמן אמת. זאת בניגוד לנטען בפני בימ"ש זה.

המערכת היחסים בין המבקשת לחסר הישע בענייננו מתאפיינת ביחסי תלות מובהקים ונוכח זו, אזי נטל ההוכחה מוטל על המבקשת.

מצבו הרפואי של המנוח בסמוך לעריכת הצוואה

טו. הצוואה נערכה ביום 25.11.2018. בענייננו יש מסמכים רפואיים הן מאשפוז ביום 30.10.2028 והן מאשפוז בתאריכים 3.11.2018 ו- 4.11.2018.

טז. ביום 30.10.2018 שבועות ספורים לפני עריכת הצוואה, אושפז המנוח עקב ניסיון אובדני בבית החולים סורוקה. מסיכום רפואי שנערך בעת שחרורו עולים ממצאים מובהקים וברורים וכך מחוות הדעת:

"הופנה להערכת בי"ש ניסיון אובדני לראשונה בחייו, בבית חולים פסיכיאטרי מתואר כי הוא מבולבל ולא עונה לענין. המטופל אלמן וללא ילדים, מתגורר בגפו. נבדק ע"י פסיכיאטרית – רושם לדלוזיה (מישהו מהאוניברסיטה גונב לו ספרים מהבית ומקיים בביתו יחסי מין, החברה של אותו האיש היא שכנתו והיא שכפלה את המפתח לדירתו, הוא לא יודע איך ומתי). שולל הזיות ראייה ושמיעה. ראה יעוץ פסיכיאטרי מפורט מטה. בדיקתו בהכרה מלאה, דיבור ברור, עונה לענין FLIGHT OF IDEAS ניכר, מתמצא במקום, יודע את החודש, לא יודע את השנה, ולא מצליח לחשב את השנה... " אושפז לאור רושם לירידה קוגניטיבית ויתכן הזיות עם סימנים אקסטרטרימידיאלים עדינים – מהמשך ברור. באותו דיווח מצוין לאחר בדיקה פסיכיאטרית: בן 80 אלמן ללא ילדים מזה כ 4 שנים פנסיונר * * * * * מתגורר בגפו בבאר שבע. הופנה מבית חולים פסיכיאטרי להערכת מצב בלבולי אקוטי. אינו מוכר למערכת הפסיכיאטרית, מדווח על סדר יום, על קשרים חברתיים, פגישות עם חברים, יוצא לקניות וסידורים לבד, יש לו חברה שלעתיים מגיעה ומנקה את הבית. מדווח על תחושות בדידות וקושי להתנחם מאז מוות אשתו. בתקופה האחרונה מתאר שקיים בן אדם שנוא עליו שמטריד אותו ומקנא בו, טוען שהאדם שכפל מפתחות ומגיע אליו בלילות לקיים יחסי מין עם בת זוגו, כמו כן גונב לו ספרים. היום הרגיש שאינו יכול להתמודד יותר עם בדידות והתחושה שהאדם הרע ייהנה ונצל אותו, לכן חתך את אמות ידו השמאלית. הזמין משטרה והובא לבית חולים פסיכיאטרי להערכה. משם הופנה לקיום מצב דילרנט. במיון בוצעה הדמיה נבדק ע"י נוירולוגית ורושם שמדובר בדמנציה תת קורטיקלית. בבדיקה פסיכיאטרית: התמצאות לקויה באנשים זמן. משתף פעולה. אי שקט פסיכומוטרי קל. יוצר קשר עין. דיבור מובן ולענין. אפקט חרדתי תואם תוכן סיטואציה. בהליך החשיבה עונה לענין אך לפרקים כפי קיימת משקנות בתוכן חשיבה – עיסוק יתר מחשבת שווה פרנואידיה מגובשת כלפי אדם שהוא סטודנט באוניברסיטה. " הוא לא חכם הוא מקנא בי", "גונב לי ספרים", "אבא שלו מקנא בי ושולח אותו לגנוב ממנו ספרים" "נכנס אלי הביתה ומטנף את הבית".

הזיות לפרקים, שומע רשרוש שלדעתו קול האדם שפוגע בו וחושד שרואה אותו. מדווח כשאינו מתכוון להתאבד או לפגוע בעצמו כי מבין שאינו יכול אך

טרם קבלתו התכוון ורצה לפגוע בעצמו והיה לו מחשבות לפגוע באדם הרע
באחר, מבטיח לא לעשות. שיפוט לקוי.

לסיכום – בן 80 אלמן ללא גורמי תמיכה משפחתית. אינו מוכר למערכת
הפסיכיאטרית. מציג תמונה של מצב דמנטי זחלני הכולל מצב דלזיונאלי
המשפיע על תפקודו.

יז.מסיכום רפואי שנערך ע"י דר' פרנקל ילנה ביום 3.11.2028 עולה:

"בן 80, שוחרר מהמחלקה הנוירולוגית לפני 3 ימים לאחר שעבר בירור של פסיכוזת
חריפה. כעת פנה למיון בתלונות לא ברורות, מתאר כי "מפקד יחידת המשטרה מנסה
להכניס אותו מאחורי סורג ובריח משום שבנו של פרופסור כלשהו באוניברסיטה גנב
ממנו ספרים".

"מוכר למערכת הפסיכיאטרית כלוקה בדמנציה תתקורקטלית, חשד להפרעה
דילוזיונלית. לפני מס' ימים שוחרר מהמח' הנוירולוגית עם המלצות להמשיך מעקב
וטיפול. לא פנה למעקב, ללא טיפול תרופתי. פנה היום למיון עם בקשה לבדיקה
פסיכיאטרית. בבדיקה: סימנים אפקטיביים תגובתיים, מחשבות שווא של יחס ורדיפה,
ירידת זכרון וקוגניציה. לא מביע כעת סימני מסוכנות פיזית מיידיה. באנמנזה עולה כי
יש מע' דלזיונלית ארוכת שנים. אמנם לא ניתן לומר כי אין גרעין של אמת בסיפורו
אולם תהליך החשיבה לקוי, השיפוט לקוי."

יח.מסיכום רפואי שנערך ביום 4.11.2028 ע"י דר' ליכשיץ אנה בשחרורו עולה:

"CT מח הדגים ממצא בטלמוס שמאל (אוטם קטן?) וסימני דלדול מח מרכזי, היקפי
וצרבולארי ושינויים מיקרואנגיופטים."

"כעת פנה לבדו למיון, לא ברור לי מדוע. המטופל אומר שהביאו אותו לפה."

יט.מצאתי להדגיש כי כפי העולה מחוות הדעת הרפואית שנערכו 3 שבועות לפני עריכת הצוואה, השיפוט
של המנוח היה לקוי. הוא היה במצב דמנטי זחלני ובמצב דלזיונאלי שמשפיע על תפקודו. יתר על כן,
מהסיכום הרפואי עולה כי ההמלצה לאחר ההערכה הפסיכיאטרית היתה לאשפוז במחלקה הנוירולוגית,
הצעה שהמטופל הסכים לה. כמו כן הומלץ על התחלת טיפול באלידול פעמיים ביום והשגחה צמודה,
תוך שהפסיכיאטר מציין מפורשות כי יש לשקול העברה להמשך טיפול במחלקה הפסיכו-גריאטרית
ועירוב עובדת סוציאלית. עוד מצאתי לקבוע כי בניגוד לטענת המבקשת ובא כוחה, המסמכים הרפואיים
סותרים לחלוטין את הטענה כי לא היו סימנים לפגיעה במצבו הקוגניטיבי של המנוח כבר לפני עריכת
הצוואה אלא רק לאחר אשפוזו בבית"ח בחודש פברואר 2019. יובהר כי המבקשת וב"כ מייחסים את
האשפוז באותו מועד ל"תקיפה אכזרית/שוד שהמנוח עבר בליל ה- 12.2.2019", אלא שגם לתקיפה זו
אין כל דיווח סדור או עקבי שהובא ע"י המנוח בעת אשפוזו, בתיעוד רפואי כפי שיפורט בהמשך.

כ.בהערכה של הפסיכיאטרית, ד"ר נוסגורוצקי יהודית שרה, שיש התייחסות אליה בסיכום הרפואי שאוזכר לעיל (מיום 30.10.2018) נרשם כי המנוח אושפז בשל מצב פסיכיאטרי כאשר החולה התלונן פרק זמן ארוך טרם אשפוזו, על כך שיש פרופסור מהאוניברסיטה שמאשים אותו בגניבת ספרים, עוד שלטענתו הספרים נגנבו ממנו. הפסיכיאטרית מציינת כי בבדיקתו הוא יוצר קשר טוב ומשתף פעולה, מתמצה היטב בכל המישורים דיבור תקין, כל אלו אכן מתארים גם את אותה התרשמות של עורכת הדין מ.ק.ח, אלא, שהפסיכיאטרית מציינת גם התייחסות להליך החשיבה וכך מחוות דעתה והסיכום הרפואי מיום 31.10.2018:

"בהליך החשיבה חשיבה מעגלית. בתכני החשיבה – מחשבות של רדיפה. ללא אובדנות או אלימות. תפיסה תקינה. האפקט – דיספורי, חסר סבלנות, יציב ולא תמיד תואם. קוגניציה – פגיעה בקשב, שיפוט פורמלי תקין ושיפוט מורכב לקוי. תובנה חסרה. בן 80 אשר באמנזיה עולה כי יש מערכת דלזיונלית ארוכת שנים. אומנם לא ניתן להגיד בוודאות שאין גרעין של אמת בסיפורו אומנם הליך החשיבה הלקוי, השיפוט הלקוי והניסיון האובדני מצביעים על התנהגות חסרת שיפוט."

כא. עוד עולה ממצאים לאחר בדיקה נוירולוגית שבוצעה באותו אשפוז, לאחר שבוצע גם סי טי ראש כי היו גם ממצאים מדעיים שתמכו את מסקנות הפסיכיאטרית והרופאים הנוספים שבדקו את המנוח שלושה שבועות לפני עריכת הצוואה וכך מסיכום נוירולוגי:

"תיאור של פסיכוזה ראשונה עם ירידה קוגניטיבית שעילה אינו ברור, סימנים אקסטרנה פירמידאליים עדינים מאוד, יש סימני שחרור פרונטליים. לפי בדיקתו רושם כי מדובר בירידה קוגניטיבית תת קורטיקלית. אבחנה מבודלת עיקרית בשלב זה היא 'DLBD' לא מתאים לפרקינסון מתקדם מבחינת הקליניקה הנוירולוגית. לא ניתן לשלול גם תהליך זיהומי או דלקתי אך בשלב זה אינו נראה אנצפליטי. ממצא תואר בטלמוס משמאל, יתכן אוטם קטן וסימני דלדול מוחי מרכזי, היקפי וצרבלרי ושינויים מיקרו אנגיופטים."

כב. מצאתי להדגיש כי לא זו בלבד כי הממצאים הפסיכיאטריים הצביעו על שיפוט לקוי ותהליך דמנציה מתקדם אלא שהמלצות הרפואיות היו גם לביקורת במרפאה נוירולוגית ולשוב בדחופות לבדיקת רופא בכל החמרה במצב. ואולם, המנוחלא הספיק להגיע לביקורת אצל הרופאים השונים שהומלץ שיגיע אליהם, שכן במועד שחרורו כאמור נערכו כלל המסמכים להסדרת ההשתלטות על רכושו ובתוך חודשיים לאחר מכן, כבר אושפז בבית החולים הפסיכיאטרי עד לפטירתו.

כג. לא ניתן להתעלם מכך שהמסמכים הרפואיים מצביעים על כך שספק אם ניתן היה לפטור את עו"ד מ.ק.ח מהחובה לבקש לכל הפחות, תעודה רפואית בעניינו. תעודה רפואית כזו לא הוצגה בפניה והיא ערכה צוואה לאדם בעל שיפוט לקוי, לאחר ניסיון אובדני בתהליך דמנציה מתקדם. ויודגש, הרישום הראשון בעניינו של המנוח אצל עורכת הדין מ.ק.ח, הנו מיום 5.11.2018, יום לאחר שחרורו מאשפוז! מכאן שבתוך יום, לאחר שחרור המנוח משני אשפוזים קרובים, כאשר באחרון שבהם תואר עם התקף פסיכיאטרי ומחשבות רדיפה, הספיק המנוח להגיע לבנק עם המבקשת על מנת לבצע פעולות. משהתעורר החשד בבנק והתבקש צו ירושה, הספיקה המבקשת, אשר טענה כי לא הכירה עורכי דין בתחום זה, לארגן את הפגישה אצל עו"ד מ.ק.ח והכל במהירות הבזק.

כד. אני מוצאת לדחות את טענת המבקשת כי המנוח היה אדם צלול. לא זו בלבד שהדבר נסתר במסמכים הרפואיים שנערכו בתאריכים סמוכים לעריכת הצוואה (לפני ואחרי), אלא שעולה מעיון במסמכים כי המבקשת עצמה, מסרה לצוות הרפואי בחודש פברואר 2019 מידע הפוך לחלוטין וכך משם:

"מידע חיצוני-

פלוגית מטפלת, מוסרת כי היא מטפלת בפלוגי מזה כשנה. בהתחלה באופן פרטי ואח"כ החלה לקבל גימלת סיעוד 14 ש"ש. לדבריה אשתו נפטרה לפני 3 שנים, ללא ילדים. "בסה"כ תפקוד תקין רק שלפעמים הוא מסתובב" בהמשך לשאלתי מסרה "אחת לחודש החשיבה שלו משתנה, משוכנע שרוצים לגנוב לו ספרים ולכן מחליף את המנעול של הבית. אמר לה שהוא רוצה לראות אותה עירומה ואף הציע לה להתחתן עימו. במספר הזדמנויות ציין בפניה כי אשתו חיה ועזבה אותו".

(ר' עמ' 77 למוצגי ב"כ היועמ"ש)

כה. המבקשת למעשה הסתירה מביהמ"ש כי ידעה בזמן אמת ובעת הרלוונטית כי המנוח סובל ממחשבות שווא ומחשבות רדיפה. המבקשת בחרה שלא לומר אמת לביהמ"ש כאשר טענה כי המנוח ראה בה כבתו ואולם עולה מהמסמכים הרפואיים כי במהלך חייו דיווחה לצוות הרפואי שהמנוח ביקש לראות אותה עירומה ואף הציע לה להתחתן איתו.

כו. המבקשת הסתירה מביהמ"ש כי כבר בשנת 2019 דיווחה לצוות הרפואי כי המנוח אמר לה ביחס לאשתו כי היא בחיים ועזבה אותו. האם אין באמירה שגויה זו כדי ללמד את המבקשת כי יש ליקויים כלשהם במחשבותיו של המנוח? סבורתני כי המבקשת, גם בזמן אמת, ידעה היטב מהו מצבו הקוגניטיבי והנפשי של המנוח ואולם מכח אינטרסים שלה בחרה לנסות ולהסתיר זאת, הן בהליכים הקודמים של מינוי האפוטרופ' והן בהליך זה, במסגרת נסיון קבלת כלל עזבונו מכח צוואה שנערכה בעת שלא היה כשיר לערוך אותה כפי שיפורט בהמשך.

כז. לא ניתן אף לקבל את הסברה כי המבקשת, שלכאורה היתה למנוח כבת, לא דאגה לקחת אותו לבדיקות המתאימות ולהמשך מעקב רפואי, שעה שהיא עצמה מדווחת דיווחים קשים ביותר ביחס למצבו ויתרה מכך, מתברר כי מצאה לנכון, על אף שהשתחרר מאשפוז בשל ארוע פסיכוזת קשה, לגשת עימו לבנק לצורך ביצוע פעולות בחשבונו, ולאחר מכן לעורכת דין לצורך הסדרת צו ירושה לאשתו המנוחה.

כח. לא יכולה להיות מחלוקת כי אדם קשיש במצבו של המנוח באותם ימים זקוק למנוחה ונחמה ולא להסדרת פעולות משפטיות וכספיות שכל מטרתן העשרת קופתה האישית של המבקשת.

כשרות המנוח לצוות

כט. כאמור לעיל, לא יכולה להיות מחלוקת כי היה וישנו מידע רב ביחס למצבו הרפואי של המנוח בחודשים שלפני ואחרי עריכת הצוואה, ונוכח האמור במידע זה, לא ניתן להתייחס באופן משמעותי לטענת המבקשת שאיננה בעלת הכשרה רפואית או סוציאלית כי "המנוח היה עצמאי וכשיר". המסמכים הרפואיים הרבים, המפורטים והיסודיים מלמדים אחרת כפי שפורט לעיל.

ל. עוד מצאתי לציין כי המבקשת, מחד ניסתה להתבסס על הטענה כי אין בעניינו של המנוח מסמכים רפואיים שיוכיחו שהוא לא היה כשיר לערוך צוואה, ומאידך התנגדה בכל תוקף להורות על מינוי מומחה, שיקבע קביעה שבתחום מומחיותו בענין כשירות המנוח לצוות.

לא. לא מצאתי כי הנימוק הכלכלי מטעמה של המבקשת, יכול להוות נימוק בענין זה, שכן לא יכולה להיות מחלוקת והמבקשת אף הודתה בכך, כי לאורך השנים משכה סכומי כסף בהיקפים עצומים מחשבון הבנק של המנוח. סכומי הכסף נמשכו לטענתה "על פי בקשתו", ואולם מצופה היה כי מי שמבקשת לרשת את המנוח, היתה תורחת ומקדישה את הסכום הנחוי לצורך מינוי מומחה רפואי, ככל שאכן היתה סבורה כי חוות הדעת תוביל למסקנה הרצויה על ידה.

לב. נסיבות עריכת הצוואה בעניינו הינן מפוקפקות ואף זאת לשון המעטה. כל שעולה מעדותה של עו"ד מ.ק.ח, הוא כי נערכה שיחה "נעימה" עם אדם קשיש בן 80 שנים, שאכן אין מניעה כי אדם במצבו ינהל שיחה מעניינת ונעימה ואולם אין כל התייחסות בעדותה של עו"ד מ.ק.ח, לצורך לבקש מאותו אדם או ממי שמלווה אותו תעודה רפואית, שתבהיר לעורך הדין, עורך הצוואה, האם אותו אדם כשיר לערוך צוואה.

ללא ניתן לייחס משקל לטענת עו"ד מ.ק.ח, כי לא היתה לה סיבה לחשוד כי מצבו הרפואי של פלוני אינו תקין. מהתרשומת שהוגשה על ידה לתיק ביהמ"ש, רק לאחר החלטת ביהמ"ש בענין זה, ולא מינומתה, עולה כי בתרשומת ציינה לעצמה, כיהמנוח לאחראש פוזו נסיון אובדני. האם יעלה על הדעת להתעלם מכך שאדם בגילו ובמצבו של המנוח יהיה לאחר שני אשפוזים וניסיון אובדני ויתאפשר לו לערוך צוואה מבלי שתתבקש תעודה רפואית ביחס למצבו? התשובה לכך היא שלילית.

לד. עולה מהחומר הרפואי כי המנוח אושפז ביום 30.10.2018 עקב נסיון אובדני ואח"כ פנה למיון ב 3.11.2018 ונותר מאושפז לבדיקות עד 4.11.2018 עקב פנייתו העצמאית למיון.

עיון במסמכים והראיות מעלה כילמעשה היום אחד בלבד לאחר שחרורו, כבר הובא ע"י המבקשת למשרד השל עו"ד מ.ק.ח. וכל הנראה בין לבין גם הובא ע"י המבקשת לסניף הבנק לצורך ביצוע פעולות כספיות לטובת המבקשת.

לה. סבורתני כי זוהי חובתו של עורך דין שנוטל על עצמו תפקיד של עורך צוואות, לפעול כפי הנדרש בחוק ובפסיקה ולברר בצורה יסודית ואחראית את מצבו הרפואי של המצווה, על אחת כמה וכמה כאשר ידוע לו, במועד שהמצווה בפניו, כי אותו מצווה, קשיש ערירי בן 80 שנים, אושפז בבית החולים יום או ימים ספורים קודם לכן ועבר ניסיון אובדני.

לו. אינני מוצאת לקבל את עדותה של עורכת הדין שערכה את הצוואה, שאין לה כל הכשרה רפואית, כי היו בידה הכלים להעריך כנדרש את מצבו הרפואי והקוגניטיבי של המצווה. בכל הכבוד, הטענה הדחוקה כי הוא אדם מעניין ודיבר איתה על ספרות, אין בה דבר וחצי דבר, שכן גם עו"ד שערכה את

הצוואה, מציינת לעצמה בתרשומת פנימית ואף בחקירתה כי מצבו הנפשי לכל הפחות היה חשוף גם בפניה, שכן היא מציינת יותר מפעם אחת כי הוא "עצוב מאוד בעת שנפגשה איתו".

לז. יובהר כי לבית המשפט אין כל חשד כי עו"ד מ.ק.ח שיקרה לבית המשפט. בית המשפט מתרשם כי עו"ד מ.ק.ח סברה בטעות, כי יש לה את הכלים להעריך את מצבו של המצווה ואולם כאן, שוגה עורכת הדין שערכה את הצוואה. מוטב היה וראוי היה כי היתה ממלאת את חובתה ולא מסתפקת בהתרשמותה האישית, שלא זו בלבד שאיננה מבוססת, אלא מתברר כי רחוקה מאוד מהמציאות הרפואית והקוגניטיבית של המנוח בעת עריכת הצוואה.

לח. עיון במסמכים הרפואיים ובעדות עורכת הצוואה ובעדות הזוכה מהצוואה מביא למסקנה חותכת וברורה כי המנוח לא היה כשיר לצוות.

לטהגם שניתן היה לסיים את הדיון בהתנגדות על יסוד מסקנתי זו, נוכח נסיבותיו החריגות של התיק, מפאת חשיבותם של הדברים, כאשר הוכח ניצול קשיש חסר ישע, מצאתי להתייחס גם לטענות בענין השפעה בלתי הוגנת ומעורבות בעריכת הצוואה.
יחסי המנוח והמבקשת וטיעון בדבר השפעה בלתי הוגנת

מ. בכל הנוגע ליחסי המנוח והמבקשת, למרבה הצער והתדהמה התבררו נסיבות מחשידות ובלתי תקינות בעליל.

מא. ראשית המבקשת לא הצליחה להציג גרסה אחת ברורה ביחס למועד היכרותה עם המנוח. לעתים טענה שהכירה אותו בשנת 2016, לעתים טענה שבשנת 2017, כאשר בשלב כלשהו טענה כי הכירה אותו בשנת 2018 והודתה בעצמה שהיא לא כל כך זוכרת באיזה שנה הכירה אותו.

בענין זה עולה מהמסמכים הרפואיים כולם, כי בכל דיווח שנערך בשנת 2019 מצוין כי נמסר מפי המבקשת לצוות הרפואי/הסוציאלי כי הכירה את המנוח שנה לפני. כלומר המבקשת הכירה את המנוח רק בשנת 2018, כאשר כבר בנובמבר 2018 ערך, בהיותו בלתי כשיר לצוות, צוואה לטובתה.

בתצהיר מיום 3.11.2019 שצורף מטעמה של המבקשת לתיק א"פ 54177-05-19 נטען כי הכירה את המנוח בשנת 2016 ואולם לטענה זו אין כל שחר ואין כל ראיה. ההיפך הוא הנכון.

מב. לטענת המבקשת היה המנוח פעיל ועצמאי עד "התקיפה שעבר בלילה של 12.2.2019".

על פי הגרסה שהוצגה ע"י המבקשת, הן במסגרת ההליך שבכותרת והן במסגרת הבקשה שהגישה למינויה כאפוטרופה למנוח, עוד בחייו, עולה כי המנוח עבר לכאורה תקיפה באחד הלילות בעודו נמצא בביתו. מדובר בתקופה במהלכה התברר כי המבקשת היתה עסוקה במימון עבודות שיפוץ בביתה, מתוך כספי המנוח, תוך שהיא מושכת ללא כל מגבלה או בקרה כספים הן באמצעות כרטיסי אשראי והן ישירות מחשבון הבנק. באותה תקופה ממש, במהלכה כאמור ביצעה עבודות שיפוץ בביתה, לכאורה כדי להסדיר שיפוץ חדר לטובת המנוח, בחרה, כך עלה מעדותה, באחד הלילות לשלוח את פועל השיפוצים, אדם ממוצא ערבי, זר לחלוטין למנוח, לישון בבית המנוח, בטענה שהמנוח לא יכול לישון לבד.

יש להתפלא על כך שבכל הלילות שלפני ואחרי מועד זה, המנוח ישן לבדו, ואילו בלילה אחד אקראי על פי בחירתה של המבקשת, שלחה אדם זר שאין לו כל הכשרה סיעודית אלא הוא פועל שיפוצים, לישון בבית המנוח, מבלי שיהיה שם כל אדם אחר המוכר למנוח.

התקיפה הנטענת, התרחשה לטענתה באחד הלילות, כחודשיים לאחר עריכת הצוואה, כאשר כאמור באותה תקופה המבקשת טוענת כי מצד אחד שיפצה את ביתה, נוכח הצורך של המנוח בליווי צמוד ומצד שני לטענתה, היה אדם עצמאי לחלוטין שאיננו זקוק לטיפול.

המבקשת טענה בחקירתה כי שלחה את פועל השיפוצים לישון בבית המנוח, בלילה אחד בודד בטענה שהמנוח לא יכל באותה תקופה לישון לבד ואולם כאמור, באורח פלא, לא מצאה לנכון לא בלילות לפני כן ולא בלילות אחרי כן, לדאוג לאדם שישן עם המנוח, לא בעצמה ולא באמצעות אדם בעל הכשרה מתאימה.

לא למיותר לציין כי בנקודת הזמן הזו, כאמור בלילה של 12.2.2019, עבר המנוח, לגירסת המבקשת, תקיפה קשה ע"י אדם זר שאיננו מוכר לו. לטענתה רק בעקבות כך, מצבו הקוגניטיבי והפיזי התדרדר באופן קיצוני, עד לאשפוזו במחלקה לבריאות הנפש.

יודגש, גרסת המבקשת היתה כי המנוח היה אדם צלול לחלוטין ורק בעקבות תקיפה שעבר התדרדר מצבו הקוגניטיבי. אלא שבפועל מתברר כי המנוח שנים קודם לכן היה במצב שיפוט לקוי וספק אם המנוח בכלל עבר את אותה התקיפה בלילה 12.2.2019 שטען ע"י המבקשת, שכן עולה מעיון במסמכי הרפואיים מאותו הלילה, כי המנוח לא דיווח על תקיפה אלא הגיע למיון עם דיווח על כאבים במפשעה וקושי במתן שתן. בדיווחים מאוחרים יותר אמר שייתכן ש"מישהו בעט בו". הצוות הרפואי מציין בחלק מהסיכומים הרפואיים כי יש סתירה בדיווחי המנוח וכי באחד הדיווחים טען כי החליק וקיבל מכה.

כך או אחרת באף אחד מהדיווחים אין אזכור של התקיפה הנטענת ע"י המבקשת, כאשר היא תחילה טענה שאינה יודעת על ידי מי הותקף ובחקירתה טענה כי "הותקף ברחבה מתחת לבית ע"י אתיופים".

מג.הראיות והאסמכתאות שהובאו בפני בית המשפט, שכנעו את בית המשפט כי תהליך השגת השליטה של המבקשת בניהול ענייני המנוח, היה תהליך בזק ולמרות שהצוותים הסוציאליים זיהו בביה"ח חשד לניצולו היא הצליחה לקבל לידיה חלק ניכר ממשאביו הכספיים באמצעות מסמכים שדאגה להחתים אותו עליהם, למרות מצבו המורכב והעדר כושר שיפוט לחתום על מסמכים אלו.

מד.המבקשת כאמור, הכירה את המנוח רק בשנת 2018. בהיותה האדם היחיד שמלווה את המנוח, קיבלה מהר מאוד שליטה בלעדית בכל מקורותיו הכספיים. בחודש נובמבר 2018 לאחר שהיא מעוררת את חשד פקידת הבנק (בין היתר על רקע משיכות חריגות מחשבון הבנק של המנוח) הבנק דורש מהמנוח, על מנת להגביל את פעולות המנוח בחשבון, להסדיר צו ירושה ביחס לחלקה של רעייתו המנוחה בחשבון הבנק.

מבלי להשתהות, בתוך זמן קצר נראה כי המבקשת מסלימה את פעולותיה על מנת להשתלט על רכוש המנוח, ובתוך ימים ספורים, היא מתייצבת יחד עמו בפני עורכת דין על מנת להסדיר את צו הירושה בענין עזבון רעייתו המנוחה. באופן בלתי מוסבר, ולכאורה ביוזמתה של עורכת הדין שהיתה אמורה לעסוק בבקשה לצו ירושה, מוחלט לערוך למנוח גם צוואה ובתוך מספר ימים נערכת צוואה, במסגרתה הופכת המבקשת לזוכה הבלעדית של כל עזבונו של המנוח ועזבון רעייתו, שכן הוא הירש על פי צו הירושה של רעייתו.

מה.כאמור לעיל, כחודש לאחר מתן יפוי כח בחשבון הבנק של המנוח ועריכת צוואה לטובתה של המבקשת, המנוח מפנה עצמו, לבד, לבי"ח סורוקה בתלונה על כאב במפשעה, מצבו לאחר אשפוז זה ממשיך להתדרדר ולאחר מכן הוא נותר מאושפז במחלקה לבריאות הנפש עד לפטירתו.

מו. מצאתי להבהיר כי התנהלות המבקשת עם המנוח מעוררת סימני שאלה רבים. אין ולא יכולה להיות מחלוקת כי ככל הנראה המבקשת בישלה וניקתה עבור המנוח בשכר, אף יודגש כי לא נטען שלא קיבלה תשלום על פעולותיה אלו. כל פעולה שביצעה המבקשת לטובת המנוח, בוצעה בתשלום וככל הנראה בתשלום מופרז ולא מותאם, שכן עולה מעיון בתיק האפוטרופוסות כי נמשכו סכומי עתק מחשבון המנוח, בחייו, ע"י המבקשת, זאת בנוסף לשכר שקיבלה בעבור עבודתה.

יתר על כן עולה מהמסמכים הסוציאליים שצורפו לתיק בית המשפט מבית החולים סורוקה כי בעקבות התערבות חברו של המנוח, נעשתה פנייה לקבל גמלת סיעוד והמבקשת שנרשמה כמטפלת קיבלה שכר על עבודתה מחברת הסיעוד "מתן". המבקשת לא עבדה בביתו של המנוח בהתנדבות, אלא קיבלה שכר מלא על עבודתה ובנוסף משכה סכומי עתק מחשבון, בהצדקה פנימית עצמאית מטעמה כי היא והוא בודדים ותומכים זה את זה (כך ממה שמסרה לעו"ס ביה"ח בשיחתן כאמור לעיל).

מז. לא ניתן לומר שהמבקשת לא עוררה ספקות וחשדות אצל הגורמים שהזדמן להם מעת לעת להיחשף לענייניו של המנוח. במועד אשפוזו כבר עוררה חשד ובמועד בו התבררה בקשתה להתמנות לו כאפוטרופוס, גם אז תחילה עוררה אמון ומונתה כאפוטרופה זמנית, ואולם בהזדמנות הראשונה שבה מונה למנוח אפוטרופוס לדין שבדק את טובתו ואת נסיבות חייו, מיד ניתן היה להצביע על הנסיבות החשודות והחריגות שבהן קיבלה המבקשת שליטה מוחלטת בענייניו של אדם חסר ישע, חסר יכולת קוגניטיבית להבין את מידת השליטה שלה בו, ובמועד שבו בית המשפט לענייני משפחה בא"פ - 54177-05-19 הבין את הנסיבות, נלקחה ממנה האפשרות להמשיך ולשלוט בכספו של המנוח.

מזכוכה הראיות שהובאו בפני אני קובעת כי למבקשת היתה שליטה מלאה במנוח ובמשאביו. תוך ניצול היותו חסר ישע ותוך הסתרת הידוע לה בענין מצבו הרפואי והנפשי, גרמה לו לערוך מסמכים שונים לטובתה תוך השפעה בלתי הוגנת על המנוח.

מעורבות בעריכת הצוואה

מט. סע' 35 לחוק הירושה קובע כי "הוראת צוואה, פרט לצוואה בעל-פה, המזכה את מי שערך אותה או היה עד לעשייתה או לקח באופן אחר חלק בעריכתה, והוראת צוואה המזכה בן-זוגו של אחד מאלה – בטלה."

נ. מעדותה של המבקשת עולה כי בניגוד לאמור בעדות של עו"ד מ.ק.ח, המבקשת נכחה במועד הפגישה במשרדה של עו"ד מ.ק.ח והמבקשת עצמה מעידה כי עו"ד מ.ק.ח שאלה אותה בענין מצבו הרפואי של המצווה.

נא. שאלות רבות מעוררות עדותן של המבקשת ושל עו"ד מ.ק.ח, ביחס לתזמון ונסיבות עריכת הצוואה:

א. מדוע עו"ד מ.ק.ח אפשרה למבקשת שמופיעה בצוואה כזוכה יחידה להיות נוכחת במועד עריכת הצוואה.

ב. מדוע עו"ד מ.ק.ח שטוענת בעדותה כי התרשמה ממנוח מעניין, צלול, כשיר לצוות, שאלה את המבקשת על מצבו הרפואי של המנוח.

ג. מדוע והאם המבקשת לא שיתפה את עו"ד מ.ק.ח בדבר הידוע לה בענין מצבו הרפואי של המנוח כמפורט בדיווחים מצידה במסגרת המסמכים הרפואיים.

ד. מדוע עו"ד מ.ק.ח לא שיתפה את בית המשפט כי שאלה על מצבו הרפואי של המנוח את המבקשת.

ה. מדוע לא ציינה עו"ד מ.ק.ח כפי שמציינת המבקשת, כי המבקשת נכחה בפגישה.

נב. מובהרכיבענין נוכחות המבקשת בחדר בו נערכה הצוואה בעת עריכתה, מצאתי להעדיף את גרסת המבקשת לפיה היא עצמה נכחה בפגישה, זאת מהטעם הפשוט, שהמבקשת תיארה בצורה מדויקת את תוכן הפגישה כפי שתיארה בעצמה, בעדותה, גם עוה"ד מ.ק.ח..

נג. עיון בצוואת המנוח מעלה אף הוא אישור ואישור לכך שהן גרסתה של המבקשת והן גרסתה של עו"ד מ.ק.ח, בענין אופן עריכת הצוואה ומעורבות המבקשת בעריכת הצוואה מוטלות בספק, לשון המעטה.

בסעיף 7 לצוואת המנוח מתאר, לכאורה, המנוח את מערכת היחסים שלו ושל המבקשת. וכך משם:

"אין אני משווה את המטפלת פלונית לאשתי אלמונית ז"ל. אין כל דמיון. אך פלונית, כפי שכתבתי בסעיף 4 לשטר צוואה זה, היא אותה בת שלא היתה לי. ומעבר לכך היא אישה נזקקת המטפלת בי ללא כל מטרה היות ואינה מודעת כלל לעצם הרצון שלי להשאיר לה את הבית וכל אשר לי".

נד. יש כמה כשלים שעולים מעיון בצוואה בכלל ובסעיף 7 בפרט

נה. ראשית, עו"ד מ.ק.ח, שטענה כי המבקשת לא היתה מעורבת בעריכת הצוואה, הגישה לתיק ביהמ"ש תרשומת שנערכה על ידה בזמן אמת ושם צוין הקשר הטלפוני בינה ובין המבקשת. כאשר בתרשומת צוין מפורשות "פלונית חזרה וסוכם שאתקשר כאשר הצוואה תהיה מוכנה". המבקשת עצמה העידה כי עו"ד מ.ק.ח שאלה אותה שאלות בענין מצבו של המנוח וכן העידה בחקירתה כי היא עצמה נכחה בחדר ומסרה פרטים בענין עריכת הצוואה.

לו היה המנוח עצמאי, צלול וכשיר לצוות ואף לכאורה המבקשת כלל לא היתה מודעת לרצון שלו להפוך אותה לזוכה בצוואתו, מדוע התקשורת ביחס לעריכת הצוואה בוצעה באמצעות המבקשת? לו סברה עורכת הדין מ.ק.ח כי המנוח כשיר לנהל את ענייניו, מדוע בחרה לנהל את כל התקשורת גם לאחר שפגשה את המנוח באמצעות המבקשת ולא ישירות עם המנוח?

נו. לא מצאתי לקבל את גרסת המבקשת וגרסת עו"ד מ.ק.ח, כי המבקשת לא ידעה שצוינה כזוכה יחידה בצוואתו של המנוח. המבקשת הציגה גרסאות שונות ותיאור שונה בהתאם לנסיבות הרצויות. כך למשל למרות שליוותה את המנוח והיתה מעורבת בעריכת צוואתו הסתירה זאת מעו"ס לסדרי דין שנפגשה איתה בעת שבחנה את בקשתה להתמנות למנוח כאפוטרופה. אין לומר שהמבקשת לא ידעה שהמנוח ערך צוואה, שכן על פי התרשומת בזמן אמת של עו"ד מ.ק.ח, עולה כי היא ציינה לפניה "פלונית חזרה וסוכם שאתקשר כאשר הצוואה תהיה מוכנה".

נז. לא יעלה על הדעת לקבל את הטענה כי המבקשת "לא ידעה שנערכה צוואה" כאשר סוכם עם עו"ד מ.ק.ח שזו "תתקשר כאשר הצוואה תהיה מוכנה". שעה שאין מחלוקת שידעה שנערכה צוואה ועל פי עדותה גם נכחה בחדר, בעת עריכת הצוואה וחתימתה ע"י המנוח, אזי לא ניתן לקבל את הטענה כי לא היתה מעורבת בעריכת הצוואה ובוודאי שלא ניתן להתעלם מכך שהסתירה מעו"ס לסדרי דין כי נערכה צוואה ע"י המנוח.

נח. יתר על כן, כאמור בדיווח העו"ס סהר אוהיון, המבקשת דיווחה גם לעו"ס ביה"ח כי המנוח ערך צוואה וכי היא עצמה הזוכה היחידה בכל עזבונו.

כך מדיווח עו"ס ביה"ח סורוקה הגב' סהר אוהיון שנשלח לעו"ס האגף לקשיש בב"ש ביום 26.2.2019:

"במהלך אשפוזו ציינה פלונית כי פלוני הוריש לה את כל נכסיו ובכוונתה להגיש

גם בקשה למינוי אפוטרופוס. העליתי בפניה הבעייתיות שבהחתמתו על צו

ירושלם במצבו, מסרה כי היא לא רואה בכך בעיה, שניהם בודדים והיא דואגת

לצרכיו באופן מלא". (ר' עמ')

בי"ח סורוקה) 40-41 לתיקיית המסמכים הרפואיים שהוגשו ע"י

נט. מעבר לאמור, הרי שיש לשאול איזה צורך היה למנוח לכתוב את האמור בסעיף 7 לצוואה והאם הדבר נעשה מיוזמתו? ככל שהמנוח היה צלול כפי שטוענות המבקשת ועורכת הדין מ.ק.ח, אזי כיצד ניתן לקבל את האמור בסעיף 7 לפיו המנוח סבר, כי המטפלת היא אישה נזקקת המטפלת במנוח ללא כל מטרה? הרי המבקשת לא טיפלה במנוח מתוך חמלה ובהתנדבות. המבקשת טיפלה במנוח בתשלום כספי ובמטרה לקבל כסף, לכל הפחות במטרה לקבל כסף עבור הטיפול. בפועל, הורחבה מסגרת התשלום והיא קיבלה הן כספים על עצם הטיפול והליווי והן יד חופשית לצורך משיכת מאות אלפי שקלים, כאשר מהמסמכים הרפואיים עולה כי קיבלה יד חופשית מאדם שלא היה כשיר לקבל החלטות בעניינו.

ס. המבקשת התייצבה עם המנוח בסניף הבנק בו התנהל החשבון שלו, ככל הנראה במהלך חודש נובמבר 2018, עוררה את חשד הפקידה ובסוף הליך בירור, שנערך אף הוא ע"י אנשים מתחום הבנקאות, ולא מתחום רפואה בכלל או רפואת הנפש בפרט, הצליחה לקבל בחודש ינואר 2019, אישור להפקדת יפוי כח לטובתה כך שיכלה לפעול באופן חופשי בחשבון הבנק של המנוח. על אך האמור, כאשר בכל שלבי הסדרת קבלת האישור היתה המבקשת מעורבת בצורה פעילה, חודשים ספורים לאחר מכן, בשיחה עם עו"ס לסדרי דין שערכה תסקיר בעניינו של המנוח שיקרה המבקשת לעו"ס, עת טענה כי "אין מידע בענין חשבון בבנק דיסקונט בהנרייטה סולד ב"ש".

סאמבקשת אשר משכה בנקודת הזמן הזו סכומי עתק מחשבון הבנק של המנוח, חודש אחרי חודש, בחרה להסתיר מעו"ס לסדרי דין את השליטה הבלעדית שלה באותו חשבון בנק של המנוח אליו התייחסה בשיחתה עימה.

סב. לא ניתן להתעלם מהמהירות ומצפיפות לוח הזמנים, שבהן בוצעו פעולות ההשתלטות על רכושו של המנוח. עד הניסיון האובדני של המנוח בסוף חודש אוקטובר 2018, לא בוצעו פעולות חריגות ברכושו. בחודש אוקטובר 2018 המנוח מבצע ניסיון אובדני, מאושפז בבית החולים סורוקה, וימים ספורים לאחר מכן מתחילה סדרת פעולות בצפיפות זמנים שלא התקבל לגביה כל הסבר. כך בתחילת חודש נובמבר (3-4.11) מאושפז בשנית עם התקף פסיכוטי ומחשבות רדיפה, ויום לאחר מכן כבר מתייצב יחד עם המבקשת אצל עורכת דין מ.ק.ח לצורך הסדרת בקשה לצו ירושה בעניין של עזבונו אלמנתו של המנוח. "במקרה" באותם ימים, מוסדרת במסגרת אותן פגישות, גם עריכת צוואה, במסגרתה המבקשת הופכת להיות הזוכה הבלעדית בכל עזבונו של המנוח. כאשר בין לבין היא מתייצבת עימו בבנק לצורך ביצוע פעולות בחשבון.

סג. בסמוך לכך המבקשת אף מקבלת גישה בלתי מוגבלת לחשבון הבנק של המנוח, ממנו היא מושכת כספים לצורך שיפוץ ביתה, בטענה כי המנוח ביקש ממנה לעבור לגור איתו, אך מאחר והיא לא יכולה לגור איתו, היא "הציעה לו לעבור לגור איתה", ולצורך כך, ביקשה ממנו לשפץ את ביתה. בשלהי אותו שיפוץ כאמור, היא שולחת מיוזמתה פועל שיפוצים, זר לחלוטין למנוח, לישון בביתו, במועד שהיא איננה יכולה לנקוב מה הוא, ובכל מקרה לאחריו, לטענתה, לא מצאה באף לילה אחר לשלוח כל אדם אחר לישון עם המנוח. בתום השיפוץ, בתום הסדרת יפוי הכח, בתום תהליך עריכת הצוואה, מתדרדר מצבו של המנוח במהירות והוא מאושפז בביה"ח הפסיכיאטרי וזאת עד לפטירתו בשנת 2021.

סד. יצוין כי על פי מה שנמסר ע"י בית חולים הפסיכיאטרי מתחילת אשפוז המנוח, על אף טענת המבקשת היא "שימשה לו כבת", עד למינוי עמותה חיצונית כאפוטרופוס למנוח, לא זכה המנוח לכל ליווי מטעמה. המנוח הגיע לאשפוז ללא בגדים, ללא ציוד אישי ורק לאחר מינוי עמותה חיצונית, החלו לטפל בענייניו של המנוח.

סה. עולה למעשה, כי מדיווחי כלל גורמי הטיפול וגורמי הרפואה, עסקינן באדם חסר ישע, שהיה נתון להשפעה מוחלטת של המבקשת שעשתה שימוש בהשפעה זו על מנת להשתלט על רכושו של המנוח בחייו, ועל עזבונו לאחר פטירתו, באמצעות עריכת צוואה שהיא הזוכה הבלעדית על פיה.

סוכנינת המסמכים הרפואיים שוללת מכל וכל את טענת המבקשת ואת התרשמות עו"ד מ.ק.ח לפיה לכאורה היה מדובר באדם צלול לחלוטין, שהיה כשיר לקבל החלטות ולחתום על מסמכים.

סז. אומנם לא הונחה בפני ביהמ"ש חוות דעת רפואית, נוכח סירוב המבקשת כי ימונה מומחה, אך עיון במסמכים הרפואיים משכנע מעבר לכל ספק כי עסקינן בקשיש שלא היתה לו תובנה לקבל החלטות בענייניו והיה נתון להשפעה ולניצול מתמשך ע"י מי שזכתה לאמונו ולהגדרתה כידידת הנפש שלו. יש להצטער על כך כי במועד עריכת הצוואה, עת היתה הזדמנות לעורכת הדין מ.ק.ח לזהות את ניצול הקשיש, היא לא טרחה לבקש מסמכים רפואיים והסתפקה בהתרשמותה השגויה והלא מבוססת, תוך חשיפת הקשיש להמשך ניצול ופגיעה כפי שפורט במסמכים הרפואיים ובפסק דין זה.

סח. מעיון בתיק הנוגע לבקשת המבקשת להתמנות כאפוטרופוס, עולה כי בתסקיר העו"ס צוין בהתייחסות למבקשת, כי זו טענה בפני העו"ס כי "לא חשבה להגיש בקשה לאפוטרופוס אבל שינתה את דעתה כדי להגן על הקשיש ולעזור לו". תסקיר זה הוגש ביום 14.7.2019 תוך שצוין שם כי המבקשת מתארת כי הכירה את המנוח כאשר החלה לבקר אצלו מספר פעמים במהלך השבוע, והיא דואגת לכל צרכיו. העו"ס התרשמה מיחסים חמים בין הקשיש לבין המבקשת וכאשר העו"ס שאלה את הקשיש כיצד קוראים לה, הוא ענה "מלאך שלי". צוין כי במועד עריכת התסקיר עדיין לא התקבל מידע מהמרשם הפילי למועמדת למינוי וכי לפי אינפורמציה שהתקבלה מהמבקשת המועמדת להתמנות כאפוטרופוס, נטען כי לקשיש יש חשבון בנק בבנק דיסקונט סניף רסקו סיטי באר שבע, לדבריה "לאף אחד אין נגישות לחשבון ולא ברור מה מצב חשבוננו כיום. גם לא ברור האם קיימת צוואה על רכושו של הקשיש".

בענין זה נמצא כי המבקשת שיקרה לעו"ס לס"ד במועד עריכת התסקיר עת טענה בפניה כי לכאורה לא ידוע לה האם המנוח ערך צוואה וכי לאף אחד אין נגישות לחשבון הבנק שלו.

עולה מעיון במסמכים הרפואיים שהוגשו ע"י בי"ח סורוקה לתיק כי המבקשת ידעה גם ידעה דבר עריכת הצוואה ותוכנה הרבה קודם להגשת הבקשה למינויה כאפוטרופוס על המנוח.

ר' האמור לעיל בענין דיווח העו"ס סהר אוחיון (עמ' 41-40 למסמכים הרפואיים שהוגשו ע"י בי"ח סורוקה).

ט.ל. לא למיותר להזכיר כי במועד שמידע זה נמסר ע"י המבקשת הרי שהיא שיקרה ללא כחל וסרק לעו"ס שכן היתה לה גישה מלאה לחשבון הבנק של המנוח באמצעות יפוי כח כבר מחודש ינואר 2019 וכן נערכה צוואה בנוכחותה בחודש נובמבר 2018.

ע.עיון בתיק האפטרופסות מעלה תמיהות רבות הן ביחס להתנהלות המבקשת שהיתה מיוצגת ע"י עו"ד מ.ק.ח במועד הגשת הבקשה והן להתנהלות עו"ד מ.ק.ח שבשלב כלשהו, לאחר שמונה לקשיש אפטרופוס לדין מטעם ביהמ"ש, ביקשה להתפטר מייצוג.

ע.א.יובהר כי בתיק א"פ 54177-05-19 ניתן מינוי זמני למבקשת, מינוי שבוטל לאחר שהוגשה עמדת האפטרופוס לדין עו"ד אריאל ממן (כתוארו אז, היום שופט בית המשפט לענייני משפחה בבאר שבע).

ע.ב.מעיון בעמדת האפטרופוס לדין אשר הוגשה לתיק א"פ 54177-05-19 ביום 25.3.2020, עולה כי האפטרופוס לדין ערך בירור יסודי מטעמו, לרבות הזמנת מסמכים ומפגשים עם אנשי הטיפול ועם הקשיש עצמו.

האפטרופוס לדין ציין כי לא זו בלבד שבוצעו משיכות בהיקפים גדולים לפני אשפוזו של הקשיש במרכז הרפואי, אלא (כאמור בסעיף 15 לעמדת האפטרופוס לדין) גם לאחר שאושפז במרכז לבריאות הנפש בוצעו משיכות כספיות בהיקף גדול, ואף ביתר שאת.

האפטרופוס לדין מצביע על משיכות של עשרות אלפי שקלים בכל חודש, כל זאת כאמור כאשר צרכיו של הקשיש סופקו על ידי המרכז הבריאותי בו אושפז.

האפטרופוס לדין מציין בסעיף 15 ט' "תאבנו של מושך הכספים לא ידע שובע, שכן בחודש מרץ 2020 נמשכו מחשבוננו של פלוני כספים בסכום שאינם פחותים מ 77,000 ₪".

עוד מציין האפטרופוס לדין של הקשיש כי מעבר למשיכות חריגות של כספים במזומן, בוצעו גם חיובים בכרטיסי אשראי בהיקפים העולים על ההוצאות שנצפו בחשבוננו עד לחודש נובמבר 2018.

ע.ב.פרק הסיכום וההמלצות שהגיש האפטרופוס דין, המליץ האפטרופוס לדין למנות גורם אחר כאפטרופוס לקשיש ולהורות לביטול לאלתר של המינוי הזמני שניתן למבקשת. עוד המליץ האפטרופוס דין להורות על רישום הערתאזהרה ברישום המקרקעין על מנת שלא יבוצעו פעולות בדירת הקשיש. יצוין כי מיד עם הגשת עמדת האפוט' לדין, הוגשה ע"י עוה"ד מ.ק.ח, הודעה לתיק על סיום ייצוג המבקשת "בעקבות חילוקי דעות מקצועיים".

סיכום

עד. אני סבורה כי מכל החומרים שהונחו בפני ביהמ"ש עולה כי החשש של גורמים סוציאליים בבית החולים, לניצול הקשיש ע"י המבקשת, קיבל אישור ואישור לאחר עיון במסמכים הרפואיים ובראיות שהוצגו בפני ביהמ"ש במסגרת הליך זה.

עמהמבקשת לא הצליחה להוכיח כי המנוח היה כשיר לצוות במועד הצוואה. נסתרו טענותיה של המבקשת בענין יחסיה עם המנוח וכן הוכח כי הסתירה מידע מגורמי הטיפול במהלך ניהול ההליך בא"פ 54177-05-19. עוד הוכח כי המבקשת היתה מעורבת בעריכת הצוואה וכן כי על המנוח בהיותו חסר ישע הופעלה השפעה בלתי הוגנת בכל הנוגע לעריכת מסמכים לטובת המבקשת, לרבות בענין הצוואה, אך כנראה לא רק.

עוכך או אחרת במסגרת הליך זה אכריע רק בענין הבקשה לצו קיום צוואה ומכל אמור לעיל, אני מוצאת לקבל את ההתנגדות ולדחות את הבקשה לצו קיום צוואה.

אני מוצאת לקבוע כי בענייננו, המנוח כלל לא היה כשיר לצוות במועד עריכת הצוואה ובכל מקרה, בהיותו חסר ישע, הופעל עליו מנגנון מתוחכם של השתלטות והשפעה בלתי הוגנת שהביאה לשימוש במשאביו הכספיים, תוך ניסיון להשתלט גם על עזבונו.

המבקשת תשלם לקופת אוצר המדינה הוצאות ההליך בסך 50,000 וזאת בתוך 30 ימים משכשהסכום נושא הפרשי הצמדה וריבית עד מועד התשלום בפועל.

עזבכך מסתיים בירור התובענה, המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.

מתירה העברה למאגרי פסיקה בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, י"ח כסלו תשפ"ו, 08 דצמבר 2025, בהעדר הצדדים.

חתימה

גט

OVER

משפחה • משפט • ומה שביניהם

WWW.GET-OVER.CO.IL

